

Inleiding

1.1 Algemeen

Voor u ligt de eerste wijkagenda van de gemeente Veendam, ontwikkeld in het kader van wijkgericht werken. Wijkgericht werken is een manier van werken, die gericht is op samenhang in de wijk. Ontstaan vanuit het Lokaal Sociaal Beleid - in het kader waarvan extra inzet gepleegd is op de sociale samenhang in de herstructureringswijk Noord - heeft de gemeente Veendam ervoor gekozen deze manier van werken ook in de andere wijken van Veendam toe te passen.

Gezien de veranderende samenleving, waarin ouderen, maar ook andere – kwetsbare – groepen langer deelnemen aan het sociale leven en langer zelfstandig (moeten) blijven wonen, worden andere eisen gesteld aan wonen, welzijn en zorg. Diensten moeten meer en meer dicht bij huis worden aangeboden en wijken moeten hierop ingericht zijn. De gemeente Veendam is van mening dat het betrekken van de burger noodzaak is om te weten wat er in een wijk nodig is, zodat de bewoners ervan een optimaal leefklimaat geboden kan worden. Hiertoe moeten sociale, fysieke en economische maatregelen op elkaar afgestemd worden.

In 2004 is daarom de nota “Wijkgericht Werken in de gemeente Veendam” vastgesteld. Hierin is beschreven hoe samenhang in de wijk gerealiseerd kan worden. Belangrijk uitgangspunt is dat alle partijen die in de wijk een rol hebben – bewoners, zorg- en welzijnsdiensten, onderwijs, politie, economie en gemeente – “de wijk” vormen. Deze partijen zullen dan ook gezamenlijk moeten aangeven wat de wijk nodig heeft om de leefbaarheid te bevorderen en gezamenlijk verantwoording moeten dragen voor de uitvoering ervan. Dit geldt voor alle partijen. De gemeente Veendam staat op het standpunt dat niet alleen instanties, maar zeker ook bewoners verantwoordelijk zijn voor de leefbaarheid in de wijk. Zorgen dat men geen last ervaart van elkaar's gedrag, maar ook het aanspreken van elkaar en het zorgen voor elkaar zijn hierbij belangrijke uitgangspunten.

Een en ander wordt beschreven in de zgn. “wijkagenda”. Hoewel per wijk de behoeften kunnen verschillen, heeft elke wijkagenda als kader de vier assen van lokaal sociaal beleid, te weten de leefbare buurt, de lerende buurt, de gezonde buurt en de werkende buurt. Door deze vier aspecten aan de orde te laten komen worden alle leefgebieden beschreven.

De bewoners van de wijk worden nadrukkelijk betrokken bij het samenstellen van de wijkagenda, door bijvoorbeeld het organiseren van wijk- c.q. discussieavonden. Daarnaast heeft het wijk- en buurtbeheer een prominente rol in de wijkteams, waarin tevens organisaties en gemeentelijke afdelingen vertegenwoordigd zijn. Ook heeft elke wijk een eigen wijkwethouder, zodat de samenhang in de wijk ook binnen het college van burgemeester en wethouders is gewaarborgd.

1.2 Buitenwoel

De eerste wijkagenda is de wijkagenda Buitenwoel. Ontstaan als pilot, omdat het beheerteam Buitenwoel in 2004 van plan was het bijltje erbij neer te gooien, vanwege slechte en/of te late informatie vanuit de gemeente. Men voelde zich niet serieus genomen en ook de communicatie tussen organisaties in de wijk verliep slecht. Daarbij kwam dat Buitenwoel een relatief “eenvoudige” wijk is, gezien de problematiek die er speelt en gezien het feit dat de wijk nog in aanbouw is. Er kon redelijk gemakkelijk nog ingespeeld worden op nieuwe ontwikkelingen. In bestaande wijken zal dit wellicht moeilijker zijn.

Op grond hiervan is besloten de partijen in Buitenwoel bijeen te brengen om zo te komen tot een gezamenlijk pakket aan – op elkaar afgestemde - maatregelen. Besloten werd om eerst in beperkte samenstelling te beginnen, waarbij te zijner tijd – indien nodig – aanpassingen zouden kunnen plaatsvinden. In eerste instantie namen deel: het beheerteam, de sectoren Maatschappelijke Zaken, Stedelijk Beheer en Stedelijke ontwikkeling van de gemeente, de Braskörf, de wijkagent, de buurtvereniging de Buitenbeentjes, de buurtvereniging Langeleegte en het opbouwwerk van Stichting Compaen. Het wijkteam bleek in een behoefte te voorzien: niet alleen het beheerteam, ook de organisaties hadden behoefte goed van elkaars beleid en maatregelen op de hoogte te zijn en deze op elkaar af te stemmen. Een en ander resulteerde in een aantal maatregelen, die zijn beschreven in hoofdstuk 4 en in een actielijst, beschreven in hoofdstuk 5 van deze wijkagenda.

Voor de duidelijkheid: er is getracht een zo helder en praktisch mogelijk document te maken, waarmee alle betrokkenen direct aan de slag kunnen. Dit is niet te vergelijken met wijkplannen, zoals die tot nu toe zijn gemaakt. Het is gebleken dat gaandeweg het proces wijkplannen vaak niet meer voldoen aan de eerste

planning, vanwege voortschrijdend inzicht. In deze wijkagenda is getracht dit te voorkomen, door slechts een korte schets van de wijk (Hoofdstuk 1) en een korte ontwikkelingsvisie (Hoofdstuk 2) te geven.

De aandacht ligt vooral op de aandachtspunten (Hoofdstuk 3) en op de genomen maatregelen en de te nemen maatregelen op lange, maar vooral ook op korte termijn (Hoofdstuk 4).

In het wijkteam zal de wijkagenda regelmatig geëvalueerd en aangepast worden, zodat een dynamisch document ontstaat, waarbij alle partijen weten wat men te doen heeft en wat men van elkaar kan verwachten. Belangrijk punt hierbij is de communicatie naar de bewoners van de wijk. Hiervoor zal dan ook extra aandacht zijn middels onder andere extra aandacht van het opbouwwerk hiervoor.

Gegevens hebben betrekking op het laatste kwartaal 2005. Afwijkingen hiervan zijn in de betreffende paragraaf vermeld.

HOOFDSTUK 1. De wijk Buitenwoel

1.1 Globale wijkschets

De naam Buitenwoel is ontleend aan het oorspronkelijk in die buurt gelegen buitenverblijf “Buitenwoel” dat momenteel in gebruik is als dierenartspraktijk.

Veendam is van oorsprong een veenkoloniaal gebied. Kenmerkend hieraan is de kanalenstructuur en de hieraan gekoppelde lintbebouwing. Afwijkend hiervan werd eerst Sorghvliet, vanaf de 60er jaren, aan de westkant, ontwikkeld. Naderhand is in de jaren 80 gestart met de wijk Buitenwoel aan de noord-westzijde. Buitenwoel is een wijk in ontwikkeling en bestaat op dit moment uit de buurten: Zilverpark, Gildenbuurt en Golfiaan. De buurt Langeleegte wordt in de nieuwe opzet gerekend tot het werkgebied van Buitenwoel. De Golfiaan is in de laatste fase van ontwikkeling aanbeland.

In 2006 zal een start worden gemaakt met “fase II” van Buitenwoel. Dit gebied is nu nog in gebruik voor agrarische doeleinden. Globaal ligt dit gebied tussen de wijk Golfiaan, Tripscompagnie en Westerbrink. *De Langeleegte* is de straat aan de zuidzijde met vooral oudere woningen. Op de hoek met de Korteleegte ligt een projectmatig opgezette kleine buurt. De Langeleegte ligt langs de Veendammerweg, de ontsluitingsweg van Veendam richting Hoogezand.

Het Zilverpark – afgerond in de jaren negentig - ligt tussen Langeleegte, het voetbalstadion van de Betaald voetbalorganisatie Veendam en de Winkler Prins scholengemeenschap. Aan de Steenstraat staan een aantal seniorenhuurwoningen, terwijl in de rest van de wijk koopwoningen gelegen zijn.

De Gildenbuurt - ten Noorden van het Zilverpark - is een buurt met een mix van huur- en koopwoningen en is het oudste deel van Buitenwoel.

De Golfiaan ligt ten Noorden van de Gildenbuurt, het Zilverpark en de Langeleegte en bestaat uit koopwoningen op zowel projectbasis als particuliere bouw. Fase 1 van deze nieuwbouw verkeert in de afrondende fase.

1.2 De inwoners

Op 1 januari 2005 had Buitenwoel 3288 inwoners, waarvan 963 (bijna 30%) die 19 jaar of jonger zijn en 596 (18%), die ouder dan 55 jaar zijn. Dit betekent dat Buitenwoel een relatief jonge wijk is, met veel kinderen en minder ouderen.

Hierbij valt op dat met name in de wijk Golfiaan het percentage jongeren hoog is terwijl vooral in het Zilverpark meer 55 plussers wonen. Een volledig overzicht van de leeftijden per buurt is in de bijlage bijgevoegd.

1.3 Sociale participatie

In 2003 is in de gemeente Veendam de monitor Lokaal Sociaal Beleid uitgevoerd. Hierbij is de sociale participatie van de bevolking van Veendam gemeentebreed, maar ook per wijk onderzocht. In Buitenwoel zijn de resultaten hiervan ten opzichte van het gemeentelijk gemiddelde gunstig. De arbeidsparticipatie is hoog (87% tov 65% gemeentebreed), evenals de sportparticipatie (59% tov 44% gemeentebreed) en de gezondheidsbeleving (84% tov 70% in de gemeente), terwijl de onveiligheidsbeleving laag is (22% tov 28% gemeentebreed). 81% van de geënquêteerden vindt dat men voldoende sociale contacten heeft tov 71 % in de rest van de gemeente. Indien men meer contacten zou willen hebben, geeft 61% te weinig tijd als reden hiervoor. Wat betreft vrije tijdsbesteding scoort Buitenwoel op het gebied van uitgaan en cultuur hoog (79%) in vergelijking met de overige wijken (68%). Aan het huishouden besteedt Buitenwoel naar verhouding weinig tijd (24% tov 38% in de overige wijken)

1.4 Voorzieningen

De wijk is gunstig gelegen ten opzichte van veel voorzieningen: busstation, scholen en sportvoorzieningen, waaronder het zwembad. In de wijk zijn de hoofdvestiging van de Winkler Prins scholengemeenschap – met drie sportvelden – de Jenaplanschool “In de Manne” en de twee vestigingen van de openbare basisschool De Braskörf gevestigd. Gelegen direct naast de hoofdvestiging van deze school ligt de kinderopvang. Aangrenzend aan de wijk zijn ook nog het politiebureau, de brandweerkazerne en het stadion – inclusief de sportvelden - van de B.V.O. Veendam gevestigd. Het winkelcentrum van Veendam is gemakkelijk bereikbaar. Bovendien is aan de Steenstraat het huisartsenlaboratorium gevestigd samen met een Arbodienst in één gebouw.

In de wijk zijn nog geen voorzieningen als b.v. een buurtontmoetingscentrum aanwezig. Met de uitbreiding van de wijk zal met deze mogelijke behoefte wel rekening worden gehouden. Ditzelfde geldt ook voor eventueel noodzakelijke uitbreiding van de schoolcapaciteit in het basisonderwijs.

1.5 Woningbestand.

Het totale woningenbestand in de wijk Buitenwoel bedroeg op 1-1-2005: 734 woningen.

Door Acantus worden 59 woningen verhuurd. Hiervan zijn 47 bestemd voor meerpersoonshuishoudens, terwijl de rest bestemd is voor alleenwonende jongeren. De huurwoningen liggen aan de volgende straten: Brouwersweg, Brouwerspad, Zerkhouwerstraat en Leidekkerstraat. Een andere verhuurder in de wijk is S.G.B.B., die 47 seniorenappartementen aan de Jan Steenstraat (Zilverpark) verhuurt.

1.6 Wonen, Welzijn en Zorg

Als doelstellingen op het gebied van wonen gelden:

-Zelfstandig wonen bevorderen van ouderen en overige groepen als: mensen met lichamelijke, verstandelijke en psychische beperkingen.

-Voldoende geschikte woningen realiseren in een gevarieerd aanbod verspreid over de gemeente

De wijk Buitenwoel is gemiddeld genomen een jonge wijk. In deze wijk is de problematiek rond wonen met zorg dan ook minder nadrukkelijk aanwezig. In de toekomst zal dit onderwerp in deze wijk wellicht ook meer actueel worden. De wijk is voor die zorg, in voorkomende gevallen, gericht op het inmiddels functionerende Multifunctionele Centrum "De Meridiaan" in de wijk Noord.

1.7 Verkeer/wegen

De ontsluiting van Buitenwoel vindt – voor het autoverkeer - in hoofdzaak plaats via de Buitenwoellaan. Voor fietsers zijn er meerdere toegangswegen. In de loop der tijd is er veel discussie geweest over het te kiezen tracé voor doortrekking en aansluiting op andere grotere verbindingswegen. De besluitvorming hieromtrent is medio 2005 afgerond. De keuze omtrent het definitieve traject zal nog genomen worden.

Binnen de wijk zijn er enkele grotere aan- en afvoerwegen. Voor de Gildenbuurt is dit de Raadsgildenlaan en voor Golfaan de gelijknamige weg. Voor de realisering van fase II van Buitenwoel zal in het verlengde van de Golfaan een weg aangelegd worden. Deze weg zal ook de toegangsweg worden naar de golfbaan "De Compagnie". In 2005 wordt deze golfbaan van een 9-holes baan, naar een volledige 18 holes baan uitgebreid. De toegang tot dit uitbreidingsgebied wordt gerealiseerd via doortrekking van de Buitenwoellaan met een parallel aan de Golfaan lopende aan- en afvoerweg. De huidige ingang van de golfbaan wordt verplaatst naar deze woonwijk. De wegenstructuur is ingesteld op deze verkeersintensiteit.

In het kader van duurzaam veilig zullen de zijwegen van de genoemde wegen als verblijfsgebied in de toekomst allen een 30 km/h regime krijgen.

Naast de belangrijke aan- en afvoerwegen in Buitenwoel zijn vrij liggende fietspaden gerealiseerd en gepland in het ontwikkelingsgebied. Samen met de 30km/h gebieden moet dit een essentiële bijdrage leveren aan de verkeersveiligheid.

Ook de Langeleegte is inmiddels ingericht als 30 km/h gebied, met op enkele plaatsen een doorbraak naar de parallel gelegen provinciale weg. Ook op die provinciale weg zijn veiligheidsmaatregelen getroffen met een snelheidsbeperking en enkele vluchtheuvels.

De verkeerssituatie rondom basisscholen is op vele plaatsen een punt van aandacht. Dit geldt ook voor de in Buitenwoel aanwezige basisscholen. Op grond hiervan zijn verschillende maatregelen genomen, waaronder de zgn "smok en vot" route, waarmee duidelijk gemaakt wordt dat ouders direct door moeten rijden na het afzetten van hun kinderen.

1.8 Water en groen

Ook in de wijk Buitenwoel wil de gemeente een ruime plaats inruimen voor groen en water om de titel "Parkstad" met ere te kunnen dragen. Het openbaar groen valt onder het normaal/gemiddeld onderhoud. In de wijk zijn op vele plaatsen waterpartijen en openbaar groen. Dit draagt bij aan de ruimtelijke aanblik en het daarmee gepaard gaande woongenot.

1.9 Spelen en ontmoeten

Conform het gewijzigde beleid ten aanzien van spelen zullen de speelplekken geïnventariseerd worden. In samenwerking met de bewoners zal gezocht worden naar geschikte locatie(s) voor centrale speel-ontmoetingsplek(ken). Met name in 2004 is er veel rumoer geweest omtrent de realisering van een jongerenontmoetingsplek in de wijk, die bedoeld is voor de jongeren uit de wijk van 12 en ouder. Een geschikte definitieve plaats is op dit moment nog niet gevonden.

Op de centrale wijkontmoetingsplaatsen zullen in principe alle leeftijdsgroepen terecht moeten kunnen. Avontuurlijk spelen, sport en ontmoeting zullen daarin een bepalende rol spelen.

Voor de jeugd tot 6 jaar zullen verspreid over de wijk speelplaatsen in stand gehouden en waar nodig gerealiseerd worden in de directe woonomgeving. Dit is gebaseerd op de beperkte reikwijdte van hun

speelgebied. Uitgangspunt is dat deze kinderen spelen onder direct toezicht van een ouder. Natuurlijk zal voor hen ook een plek ingeruimd worden op de centrale speelplek.

De buurtverenigingen De Buitenbeentjes en De Langeleegte organiseren regelmatig activiteiten voor inwoners van de wijk. De Langeleegte heeft een buurthuis. Deze buurtvereniging richt zich met name op de bewoners van de Langeleegte, terwijl De Buitenbeentjes vooral voor kinderen van de wijk Buitenwoel activiteiten organiseert. Om organisatorische redenen vinden deze activiteiten voornamelijk plaats in buurthuis Noordoost in de wijk Noord.

Wel gaan kinderen van Buitenwoel naar de kinderopvang c.q. peuterspeelzaal in het buurthuis Langeleegte.

1.10 Integrale veiligheid

De wijk Buitenwoel is een ruim opgezette wijk met een woningaanbod gericht op bewoners uit de midden en hogere inkomensklasse. Bovendien zijn de woningen gebouwd in een periode dat er aandacht is voor de veiligheid in en om de eigen woning. Uit de statistieken blijken geen opvallende cijfers, zodat Buitenwoel eigenlijk aangeduid kan worden als een doorsnee wijk voor wat betreft veiligheid.

Wel is het zo dat de jeugdproblematiek de laatste jaren bovenmatig de aandacht heeft getrokken op het gebied van vandalisme en overlast. Dit punt heeft de brede aandacht van de diverse instanties die actief zijn in de wijk in samenspraak met bewoners.

1.11 Beleving

Naast participatie is in de monitor Lokaal Sociaal Beleid in 2003 ook de beleving van de inwoners ten aanzien van de kwaliteit van wonen in de gemeente onderzocht. Ook hier scoort Buitenwoel over het algemeen gunstig ten opzichte van de overige wijken.

Samen met Wildervank wordt aan de buurt in het algemeen het hoogste cijfer gegeven: 7,6 tov 7,3 gemeentebreed. Over de fysieke woonomgeving (7,3 tov 7,1 gemeentebreed) en de eigen woning (8,0 tov 7,5 gemeentebreed) is het oordeel goed te noemen. Ook over buurtvoorzieningen is men tevreden: op vrijwel alle voorzieningen wordt het hoogst gescoord in vergelijking met de overige wijken. Het gaat hier om bijvoorbeeld straatverlichting, groenvoorzieningen, onderhoud wegen, basisonderwijs, speel- en sportmogelijkheden. Met name op jongerenvoorzieningen wordt laag gescoord (15% tevreden), toch is dat het hoogste cijfer in de gemeente (gemiddeld 10% tevreden)

Het cijfer voor de sociale kwaliteit is lager (5,8) dan gemiddeld in Veendam. Deze score is berekend uit een viertal stellingen over de omgang van buurtbewoners met elkaar.

HOOFDSTUK 2. Ontwikkelingen

2.1 Vervolgfases van Buitenwoel

Het plangebied van Buitenwoel omvat naast de eerder aangelegde delen Zilverpark en de Gildenbuurt de wijk Golfwaan. Hiervan is de eerste fase inmiddels voor het grootste deel gereed; alleen de Golfkop (bij de entree van de wijk) en fase 1C dienen nog gebouwd te worden. Op dit moment (oktober 2005) is nog niet duidelijk of en wanneer fase 3 in ontwikkeling zal worden genomen. Dit is sterk afhankelijk van marktinvloeden en regerings- en/of provinciaal beleid.

Voordat de wijk verder ontwikkeld gaat worden is een structuurvisie Buitenwoel opgesteld die in 2004 door zowel de gemeenteraad van Veendam als door het provinciaal bestuur is vastgesteld. Dit plan geldt dus als kader voor de verdere ontwikkeling. In dit plan is rekening gehouden met de aanwezige veenkoloniale structuur. De vervolgonwikkelingen omvatten:

De aanleg van de tweede fase van de golfbaan.

Hier is inmiddels een bestemmingsplanprocedure voor gevolgd; het bestemmingsplan is vastgesteld door de gemeente Veendam en ligt ter goedkeuring bij het provinciaal bestuur. Deze tweede fase omvat de aanleg van negen holes, zodat er na realisatie sprake zal zijn van een 18 holes golfbaan. Deze tweede fase zal tegen de zgn. NOZO-weg worden aangelegd ten noorden van de huidige golfbaan.

De vervolgfases 2 en 3 van Buitenwoel Golfwaan.

Hierin zal eerst fase 2 (gepland tussen de huidige fase 1 en de golfbaan) worden aangelegd. Dit betreft ca. 350 woningen op een drietal eilanden. Het wateroppervlak in deze fase zal groot zijn en zal als buffer dienen voor nagenoeg het gehele te ontwikkelen gebied. Bij de ontwikkeling van deze fase zal rekening gehouden worden met de bodemdaling ten gevolge van de magnesiumwinning door Nedmag in Tripscompagnie.

De verwachting is dat voor fase 2 een periode van ca. 10 jaar nodig zal zijn (bij gelijkblijvende marktomstandigheden en regelgeving) om tot voltooiing te komen. Er zal sprake zijn van een gevarieerd woonmilieu, waarbij het water als element in de wijk sterk de nadruk zal krijgen.

Voor fase 2 zal in 2005 een bestemmingsplan worden opgesteld en in procedure gebracht; hierbij is eerst eiland 1 uitgewerkt. Afhankelijk van de planning zal mogelijk nog een versnelde procedure voor dit eiland worden gevolgd.

Fase 3 zal aansluitend aan fase 2 worden ontwikkeld;

In het structuurplan zijn dit de wijken Weilanden en Boslanden. Hiervoor geeft de structuurvisie een kader aan; bij de definitieve vormgeving zullen de wensen en eisen die op dat moment aan de orde zijn invloed op de planontwikkeling hebben, waardoor de vormgeving wijzigt.

De aanleg van de Golfwaan als ontsluiting van de wijk en ontsluiting van de golfbaan.

Voor de Golfwaan zal ook in 2005 een bestemmingsplanprocedure worden gevolgd om deze weg te kunnen realiseren. Deze weg zal aansluiten op de golfbaan en daar op de parkeerplaats eindigen. In het tracé zijn een aantal bruggen opgenomen om de eilanden in fase 2 te kunnen verbinden.

Buitenwoellaan

Tot slot wordt naar de mogelijke tracés van de doortrekking van de Buitenwoellaan naar het noorden momenteel een studie verricht; dit geschiedt in overleg met de gemeente Menterwolde en de provincie Groningen.

2.2 Sociale ontwikkelingsvisie (voorzieningen) voor de vervolgfases

Bij realisering van de nieuwe wijk Buitenwoel zullen verschillende voorzieningen een plek moeten krijgen in de wijk. Gezien de samenstelling van de bevolking zal voornamelijk ingezet moeten worden op voorzieningen voor jonge gezinnen met kinderen en jongeren. Hiervoor zijn met name onderwijs- en ontmoetingsvoorzieningen (zowel binnen als buiten) nodig. Daarnaast moeten diensten als buitenschoolse opvang, peuterspeelzaal e.d. een plek krijgen, afhankelijk van de behoefte van de wijk. Deze behoefte is sterk afhankelijk van de grootte van de wijk. Het al of niet ontwikkelen van fase 2 en 3 en de tijd die daarmee gemoeid is, is hierop uiteraard van invloed. Uitgaande van de ontwikkeling van alle tot nu toe geplande fasen zal de wijk zo'n 4.000 inwoners gaan tellen.

Omdat op dit moment (eind 2005) niet duidelijk is of alle fasen ontwikkeld zullen worden, zal rekening gehouden moeten worden met verschillende uitgangspunten.

Scenario 1: de wijk telt daadwerkelijk 4.000 inwoners

Genoemde diensten en functies zullen aanwezig moeten zijn als de wijk **daadwerkelijk 4.000 inwoners** telt. Door deze diensten onder te brengen in een wijkvoorziening kunnen functies gecombineerd worden. Een school, waaraan gekoppeld een multifunctionele ruimte voor activiteiten, kan tevens dienst doen als buurtcentrum. Dit centrum moet complementair zijn aan het multifunctionele centrum in Veendam Noord en de huidige Braskörf.

Naast of bij deze wijkvoorziening hoort een wijkontmoetingsplek voor alle leeftijden in de vorm van een groot (speel)veld – van zo'n 5.000 tot 10.000 m² - . Deze plek zal met name belangrijk zijn voor de oudere jeugd (12 – 14 jaar en ouder), omdat op kleinere buurtontmoetingsplekken nogal eens overlast veroorzaakt wordt door voetballen e.d. Door de wijkvoorziening en de ontmoetingsplek in samenhang te ontwikkelen ontstaat een aantrekkelijk wijkhart, met een uitstraling naar de hele wijk. Hierdoor worden vandalisme en onveiligheidsgevoelens wellicht minder sterk. Belangrijk is ook de parkeerruimte en veilige verkeersroutes rondom het multifunctionele wijkhart. Door functies te combineren kan ook parkeerruimte gezamenlijk gebruikt worden. Dit scheelt aanmerkelijk in de kosten. Ook rondom punten als bruggen en kruispunten moet de situatie zodanig zijn, dat met name kinderen op de fiets of lopend deze wijkvoorziening veilig kunnen bereiken.

Per 2 à 3 eilanden moet daarnaast een buurtontmoetingsplek komen van zo'n 1.200 – 1.500 m² . Hoewel deze plekken voor alle leeftijden geschikt moeten zijn, kan met name de wat oudere jeugd nogal eens overlast veroorzaken door er bijvoorbeeld te voetballen. Jongere kinderen gaan dan weg en hebben geen speelplek meer. Op deze kleinere buurtontmoetingsplekken geldt daarom het motto: "even een balletje trappen mag, maar als je wilt voetballen kun je beter verderop naar een grotere plek gaan, die wellicht even buiten de wijk ligt". Bij deze buurtontmoetingsplekken is niet alleen de oppervlakte van de plek belangrijk, maar juist de situering is van cruciaal belang. De plek moet ruim, overzichtelijk, veilig en aantrekkelijk zijn en zodanig gesitueerd, dat overlast voor omwonenden zoveel mogelijk beperkt wordt. Voor de hele jonge kinderen (0 – 6 jaar) kunnen dan op de eilanden kleine speelplekjes – 100 tot 500 m² - worden gerealiseerd, waarbij geen extra eisen aan de ondergrond worden gesteld, waardoor het onderhoud minimaal is. Uiteraard geldt ook voor deze plekken dat ze ruim, overzichtelijk en veilig zijn. Niet een afgelegen hoekje of overgebleven plekje, maar een volwaardige plek, centraal in de buurt.

Scenario 2: er wordt slechts een deel van het totaal ontwikkeld.

Een eventuele uitbreiding van de school is afhankelijk van de capaciteit van de school bij de groei en de veranderende leeftijdsopbouw van de wijk. Als slechts een klein deel van de wijk ontwikkeld wordt is het wellicht niet nodig de school uit te breiden of misschien is dan een kleine uitbreiding van de school voldoende. Wel is het in dit geval wenselijk een ontmoetingsplek – zoals hierboven beschreven - voor alle leeftijden te realiseren. Door deze plek te situeren in het gebied tussen Noord en Buitenwoel, langs de Golflaan, heeft met name de wat oudere jeugd een centrale ontmoetingsplek, waar men elkaar kan ontmoeten. Ook in dit geval zullen in de ontwikkeling van de wijk per 2 à 3 eilanden kleinere buurtontmoetingsplekken voor alle leeftijden en kleine speelplekjes per eiland voor hele jonge kinderen in de plannen meegenomen moeten worden.

Samenvattend

De ontwikkeling van voorzieningen in de wijk is sterk afhankelijk van de ontwikkeling van de verschillende eilanden. Er zal een oplossing gezocht moeten worden voor toename van het aantal leerlingen van de Braskörf, wellicht in de vorm van noodlokalen. Omdat op dit moment – 2005 - nog niet duidelijk is hoe de ontwikkeling van de verschillende fasen zal verlopen, kan hiervoor nog geen oplossing geboden worden. Met andere woorden: de oplossing zal voorlopig gezocht moeten worden op het moment dat het probleem zich voordoet.

HOOFDSTUK 3. Aandachtspunten

Door het wijkteam – waarin de bewoners middels met name het beheerteam een nadrukkelijke rol spelen – en door het houden van een wijkdiscussieavond zijn een aantal belangrijke aandachtspunten benoemd. Ook wordt er door het wijkteam minimaal 1 keer per jaar geschouwd. Deze schouw wordt voorbereid door het beheerteam, dat tevens de naschouw verricht. De resultaten worden besproken in het wijkteam. De aandachtspunten worden hieronder beschreven. In hoofdstuk 4 worden genomen maatregelen beschreven, evenals zaken die niet uitgevoerd zullen worden. Hierbij wordt tevens de reden van afwijzing beschreven. In hoofdstuk 5 worden vervolgens een aantal actiepunten aangegeven, waarmee eventuele knelpunten kunnen worden opgelost. De lijst is door het wijkteam opgesteld.

3.1 Speel- en ontmoetingsvoorzieningen/jeugd

Huidige situatie

Een belangrijk knelpunt is dat bij de ontwikkeling van de wijk te weinig rekening is gehouden met ruimte voor de jeugd. Speelplekken zijn te klein of liggen te krap tussen de huizen, waardoor overlast voor de buurt kan ontstaan. Wel liggen er aan de rand van de wijk ruimtes, zoals het bosje aan het eind van de Raadsgildenlaan, waar kinderen “natuurlijk” kunnen spelen.

Er zijn speelterreinen aan de Langeleegte bij het buurthuis, aan de Brouwersweg/Weverstraat en aan de Pottenbakkersstraat. Bij dit laatste terrein zijn op verzoek van de buurt sluisjes geplaatst, vanwege overlast door hard rijdende bromfietsen over het terrein.

Het terrein aan de Langeleegte zal ontwikkeld worden door de buurt zelf. Het bestuur van de buurtvereniging is hierin zeer actief. Men heeft subsidies aangevraagd en ook de gemeente Veendam heeft financiële ondersteuning toegezegd, evenals de beheerteams in het centrum, die een deel van het geld voor burgerwensen willen besteden aan het terrein Langeleegte.

Het speelterrein dat was gesitueerd aan de Schilderslaan – naast de school - gaf zoveel overlast door de oudere jeugd, dat de speeltoestellen weggehaald zijn. De halfpipe is verplaatst naar de skatebaan in het Borgerswold. Doordat de oudere jeugd met name 's nachts veel overlast veroorzaakte door op de speeltoestellen van de jongere jeugd te hangen, zijn ook deze eind 2003 tijdelijk weggehaald.

Aan de H. Werkmanhof is een basketbalpaal weggehaald in overleg met de buurtbewoners. Deze paal zou teruggeplaatst worden op het terrein aan de Schilderslaan. Tot nu toe is dit niet gebeurd, vanwege genoemde problemen met de oudere jeugd.

Zoals op alle speelterreinen in Veendam is ook in Buitenwoel het uitlaten van honden door bewoners op speelterreinen een probleem.

Gewenste situatie

In de nieuw te ontwikkelen delen van de wijk zal nadrukkelijker rekening gehouden moeten worden met ruimte voor de jeugd, zowel voor de jongere kinderen als voor de oudere jeugd. Dit betekent dat plannen op tijd in het wijkteam worden besproken en op tijd aan de wijkbewoners zullen worden voorgelegd.

In fase twee zal op het derde eiland een voorziening worden ingericht.

In fase drie zal dit meegenomen worden binnen de totale visie op de voorzieningen in de wijk, zoals onder “nieuwbouw” geschetst. De bedoeling is om daar een wijkontmoetingsplek te realiseren voor alle leeftijden, al of niet gekoppeld aan een onderwijs- en/of ontmoetingsvoorziening, zoals een buurthuis of multifunctioneel centrum.

In de al bestaande wijk zullen een aantal speelterreinen aangepakt moeten worden, passend binnen het beleid, waarbij in heel Veendam het natuurlijk spelen op centraal gelegen wijkontmoetingsplekken ontwikkeld wordt.

Hierbij wordt – uiteraard - nadrukkelijk het veiligheidsaspect meegenomen.

Deze terreinen worden zoveel mogelijk in de buurt van scholen gesitueerd, om zodoende de combinatie te kunnen maken met schoolsportactiviteiten.

Het is wenselijk om het terrein Schilderslaan (naast de school) in samenhang met het terrein Brouwersweg/Weverstraat te ontwikkelen tot zo'n aantrekkelijke wijkontmoetingsplek voor jong en oud. Deze terreinen liggen op korte afstand van elkaar. Door bij de inrichting verschillende functies te verdelen over de terreinen, kunnen deze elkaar aanvullen. Zo kan het terrein naast de school dienen als zgn. “verlengd schoolplein”. Het bosje aan het eind van de Raadsgildenlaan moet in stand gehouden worden als natuurlijke speelplek.

3.2 OBS De Braskörf

Huidige situatie

Hoewel OBS de Braskörf enkele jaren geleden uitgebreid is, begint deze opnieuw uit zijn voegen te groeien. De Braskörf heeft twee vestigingen: aan de Steenstraat, waar de bovenbouw is gevestigd en aan de Cornelis Jetseslaan, waar de onderbouw gehuisvest is. De verwachting is dat het leerlingenaantal het komende schooljaar (2005 – 2006) oploopt tot meer dan 500, waarvan 6 à 7 kleutergroepen. 35% van de leerlingen komt van buiten de wijk. Op dit moment ervaart de school de huisvesting als dringend aandachtspunt. Hierover wordt regelmatig overleg gevoerd met de verantwoordelijk portefeuillehouder van de gemeente.

Gewenste situatie

Verwacht wordt dat de kinderen van fase 2, eiland 1 opgevangen kunnen worden in de huidige huisvestingssituatie. Het is gewenst op tijd in te spelen op ontwikkelingen in de nieuwbouw. Daarnaast moet rekening gehouden worden met het feit dat veel leerlingen van buiten de wijk komen. Hierdoor is het moeilijk prognoses te maken t.a.v. de groei van de school. Pas als duidelijk is hoe Buitenwoel zich qua woningbouw zal ontwikkelen, zal beleid rondom de – eventuele nieuwe of uit te breiden – school ontwikkeld kunnen worden. De oplossing zal voorlopig gezocht moeten worden als het probleem zich voordoet. Hierover moet regelmatig overleg plaats blijven vinden tussen de school en de gemeente. Zie hiervoor ook *hoofdstuk 2.2. Sociale ontwikkelingsvisie*.

3.3 Verkeer

Huidige situatie

Tijdens de wijkavond en de vergaderingen van het wijkteam zijn nogal wat onveilige verkeerssituaties aangegeven. Met name het halen en brengen van de kinderen van en naar de school levert nogal wat problemen op. Dit heeft onder andere te maken met de situering van de school in de wijk. Doordat de school aan het eind van een woonbuurt ligt moet het verkeer heen en weer terug door dezelfde straat. Dit levert soms gevaarlijke situaties op.

Ook het “doorsnijden” van de wijk door de Golfiaan en de Buitenwoellaan levert onveilige verkeerssituaties op. Er wordt hard gereden op deze wegen en de voorrangssituaties op de kruisingen zijn niet altijd duidelijk.

Datzelfde geldt voor het doorkruisen van speelterreinen door fietspaden, waardoor scooters soms hard over het speelterrein scheuren. In de Pottenbakkersstraat is dit opgelost door sluisjes te plaatsen. Langs het speelterrein aan de Schilderslaan wordt ook erg hard gereden door scooters, volgens de buurtbewoners. Hier levert dit gevaar op in combinatie met de onveilige situaties bij het halen en brengen van kinderen.

In veel straten is niet genoeg parkeerruimte gerealiseerd. Ook wordt het als knelpunt ervaren dat de wijk niet ontsloten is naar twee kanten, maar slechts via de Golfiaan. Oversteekplaatsen van het Centrum naar Buitenwoel bij het busstation worden als onduidelijk ervaren.

Gewenste situatie

Bij de inrichting van de nieuw te ontwikkelen delen van de wijk moet rekening gehouden worden met haal- en brengroutes van en naar een eventuele nieuwe school. Ook moet daarbij de verdeling van leerlingen binnen de school in de gaten gehouden worden: jonge leerlingen worden immers vaker met de auto gebracht, terwijl oudere kinderen lopend of per fiets naar school kunnen. In de buurt van de onderbouw zullen dus andere verkeersmaatregelen genomen moeten worden, dan rondom vestigingen van de bovenbouw. In de huidige situatie moeten maatregelen genomen worden om de situatie beheersbaar en veilig te maken. Hiertoe is inmiddels een poging gedaan, door het instellen van een zgn. “smok en votzone”. Hoewel de problematiek hierdoor iets minder groot is geworden, blijkt dit niet voldoende te zijn. Het aangeven van de rijroute naar de school zou hierin een deel van de problematiek kunnen oplossen, evenals het instrueren – door de school - van ouders die de kinderen brengen.

In de nieuwe wijk zal meer parkeerruimte moeten worden gerealiseerd. In de huidige situatie zullen bewoners meer voorgelicht moeten worden over het parkeren van hun auto op de oprit of op parkeerstroken. Ook zal door de werkgroep verkeer en vervoer steeds opnieuw gekeken moeten worden naar situaties die onveilig zijn en zal hierover regelmatig gecommuniceerd moeten worden met de buurt. Ook voor de mensen in de wijk zelf is een

taak weggelegd. Vaak zijn het immers buurtbewoners die te hard rijden of onveilige situaties veroorzaken. Van buurtbewoners mag verwacht worden dat zij rekening houden met kinderen en elkaar aanspreken op ongewenst gedrag. Middels signalen in het wijkteam zal de politie meer en gericht toezicht houden en handhaven.

3.4 Onderhoud openbare ruimte

Huidige situatie

Over het algemeen is men tevreden over het onderhoud van de openbare ruimte. Er zijn slechts enkele aandachtspunten:

Natte ondergronden

Het regenwater wil niet weg en blijft lang op gazons liggen. Een deel van de Golfiaan is wel gedraineerd, in de straten en de grote stukken langs de Golfiaan niet. Er is wel plek om een balletje te trappen, maar het is te nat. De "boomgaard" tussen de Hendrik Werkmanhof en de Otto Erelmanhof is verdwenen, vanwege de natte ondergrond. Hier zijn inmiddels maatregelen genomen om wateroverlast te beperken en er zijn nieuwe bomen geplant.

Bezuinigingen op groen

Doordat de gemeente veel moet bezuinigen ontkomt ook het groenonderhoud niet aan soms ingrijpende maatregelen. Een van de voorgestelde maatregelen is, dat bermen in het vervolg niet meer gemaaid worden, maar twee keer per jaar gekleped. Hierdoor wordt het gras te hoog en te ruig om een balletje te kunnen trappen, terwijl deze plekken juist geschikt zijn om te voetballen, bijvoorbeeld langs de Golfiaan. In 2005 wordt nog het normale onderhoud gepleegd, hoe het daarna zal gaan is nog niet zeker. De Grontmij heeft een studie naar de bezuinigingen verricht.

Bouwafval

Bij een wijk in aanbouw is het achterlaten en voorkomen van zwerfval en bouwafval over het algemeen een knelpunt.

In Buitenwoel is en wordt met name in het water nogal eens afval gestort. Vaak is niet te bewijzen wie het doet, maar duidelijk is dat het door buurtbewoners en/of aannemers gebeurt. De aannemers hebben in 2005 hun afval opgeruimd.

Gewenste situatie

Door middel van de brede schouw, minimaal 1 keer per jaar en eventueel vaker naar behoefte, moet de huidige staat van onderhoud van "groen, grijs en blauw" gehandhaafd worden. Tevens is het wenselijk om buurtbewoners aan te spreken – waarbij men ook initiatief mag verwachten van de bewoners zelf – op het opruimen van afval, in plaats van het te dumpen in het water. Ditzelfde geldt voor de aannemers, ook zij zullen aangesproken moeten worden op het tijdig opruimen van bouwafval, gezien het gevaar dat dit op kan leveren voor bijvoorbeeld spelende kinderen.

Gezien de ruimte langs de Golfiaan waar gevoetbald wordt is het wenselijk om – in geval van bezuinigingen – die delen niet te klepelen, maar te maaien.

3.5 Communicatie en participatie

Huidige situatie

Doordat het beheerteam flink uitgedund was is er ruim een jaar geen Woelratje verschenen. Vlak na de start van het wijkteam is het Woelratje opnieuw uitgebracht. Dit was een groot succes, de buurt heeft behoefte aan informatie.

Gewenste situatie

Het Woelratje zal minimaal vier keer per jaar uitgebracht moeten worden, eventueel met ondersteuning van Stichting Compaen. Met name de stand van zaken en de vorderingen ten aanzien van de verschillende onderwerpen, maar ook activiteiten die in de wijk plaatsvinden zullen aan de orde komen. Het beheerteam draagt hier zorg voor, het wijkteam levert mede kopij.

Ook zullen andere media worden gebruikt, zoals de column wijk- en buurtbeheer en het stadhuisnieuws. Middels wijkbijeenkomsten, in de vorm van inloopavonden, discussie-avonden, Collegebezoeken etc. wordt met de wijk gecommuniceerd omtrent (nieuwbouw) plannen. Ook worden de wijkbewoners betrokken bij het samenstellen van de wijkagenda.

Concrete activiteiten in het kader van bewonersparticipatie zullen worden vormgegeven door verschillende werkgroepen, die concrete acties zullen ontwikkelen, waarbij nadrukkelijk bewoners worden betrokken. Dit kan op wijk/buurniveau, maar ook op straatniveau. Met name acties als het aanleggen van een speelterrein, het aanpassen van verkeerssituaties e.d. lenen zich uitstekend voor het meer betrekken van bewoners bij hun omgeving. Ook zouden bij het schouwen wellicht meerdere buurtbewoners betrokken kunnen worden. Leden van de verschillende werkgroepen maken tevens deel uit van het wijkteam, zodat afstemming gewaarborgd is. Ook de resultaten van de verschillende werkgroepen zullen – indien gewenst – middels het Woelratje, flyers of andere kanalen worden gecommuniceerd met de wijk.

Voorgesteld wordt om regelmatig een buurtactiviteit te organiseren, om de sociale cohesie in de buurt te versterken. Hier kan tevens het wijkteam worden gepresenteerd. Alle partijen zullen nadrukkelijk betrokken worden bij een dergelijke activiteit.

Hoofdstuk 4. Wat is er gebeurd in 2005?

Aandachtspunt	Maatregelen	Betrokkenen
Algemeen		
Te weinig samenhang in maatregelen, te weinig informatie	Wijkteam ingesteld, wijkdiscussieavond, wijkagenda samengesteld	Gemeente, Compaen, politie, beheerteam Buitenwoel, Langeleegte, Buitenbeentjes, Braskörf.
Spelen en ontmoeten		
Speelterrein bij de Braskörf is onaantrekkelijk	Werkgroep geformeerd, tekening is in concept klaar, flyer naar de buurt. Speelterrein wordt aangelegd.	Werkgroep speelterreinen, bewoners, beheerteam, Compaen, de Braskörf.
Honden worden uitgelaten op speelterreinen, door wijkbewoners.	Hondenpoepborden op alle speelterreinen. Aandacht in Woelratje	Borden door gemeente Woelratje door beheerteam
Verkeer		
Verkeersproblemen rondom halen en brengen bij de Braskörf C. Jetseslaan.	<ul style="list-style-type: none"> • Smok en vot route • Aandacht in de schoolkrant 	Gemeente, Braskörf
Onoverzichtelijke bocht bij kruising Brouwersweg/Brouwerspad	Verschillende keren gecontroleerd. Geen overtredingen geconstateerd. <i>De situatie wordt niet aangepast, omdat het verkeer hier vanzelf langzaam rijdt door de situatie. Bij aanpassing heeft het verkeer meer ruimte om sneller te rijden, dit is onwenselijk.</i>	Wijkagent
Kruising Golfiaan-Schilderslaan is gevaarlijk	Bord "fietsers voorrang" is geplaatst.	Gemeente
Gevaarlijke situaties Golfiaan (racebaan) en Buitenwoellaan.	Handhaven en beboeten. Er zijn extra controles uitgevoerd, 1 overtreding geconstateerd, aandacht aan besteed in Woelratje.	Handhaven en beboeten door politie, aandacht in Woelratje door beheerteam en wijkagent
Hard rijden door scooters op Schilderslaan.	Onderzoek naar verkeersremmende	Onderzoek door werkgroep Verkeer en Vervoer

	maatregelen. Veel extra controles geweest, 8 overtredingen geconstateerd. Aandacht aan besteed in Woelratje.	(gemeente en politie). Controles door politie. Woelratje door wijkagent en beheerteam.
Onderhoud openbare ruimte		
Te weinig samenhang in schouwen	Voorschouw door beheerteam, daarna breder geschouwd, naschouw door beheerteam	Beheerteam, Compaen, betrokken partijen, met name Stedelijk Beheer, Maatschappelijke Zaken en politie.
Wateroverlast "boomgaard" Werkmanhof en Erelmanhof	Wateroverlast opgelost	Stedelijk Beheer
Afval in watergang naast bastions	Afval opgeruimd	Aannemers op verzoek van gemeente
Parkeerhavens aan westkant school (Frans Halslaan) zijn niet logisch gepland, volgens ouders van de school.	Parkeerhavens zijn volgens vraag aangelegd.	Gemeente in samenspraak met buurtbewoners, school en ouders
Communicatie		
Te weinig communicatie naar de wijkbewoners	Woelratje is vaker uitgebracht. Wijkdiscussieavond	Beheerteam, wijkteam (alle betrokken partijen).

Hoofdstuk 5. Aktielijst 2006

Aandachtspunt	Maatregelen	Betrokkenen
Nieuwbouw		
Deel NOZO weg ligt op particulier terrein	Aansluiting NOZO weg op Langeleegte	SO
Spelen en ontmoeten		
Terrein bij de Braskörf is niet aantrekkelijk.	Aanleggen wijkontmoetingsplek Schilderslaan in combinatie met terrein Weverstraat	Beheerteam, bewoners, gemeente, Compaen, de Braskörf
Geen speelmogelijkheid kinderen Jan Altinkhof	Aanleggen speelterrein 0 – 6 jarigen Jan Altinghof	MZ, SB, Compaen, bewoners
Verkeer		
Verkeerssituatie bij de Braskorf	<ul style="list-style-type: none"> * Plan maken voor herinrichten plein voor het hek * Plan maken om plateau voor ouders met fietsen te creëren * Aanwijzingsborden verkeersroute * Parkeergedrag ouders aanpakken * Plan mbt reinigingsroute 	<ul style="list-style-type: none"> * MZ, SB, school, ouders en beheerteam * School iom MZ * School iom SB * School * SB
Gevaarlijke kruisingen Raadsgildenlaan-Brouwersweg	<ul style="list-style-type: none"> * Interne afstemming politie * Voorlichting in Woelratje * Borden langer laten staan bij veranderde situaties 	<ul style="list-style-type: none"> * Politie * wijkagent en beheerteam * gemeente
Gevaarlijke situaties Golfiaan (racebaan) en Buitenwoellaan	Handhaven en beboeten	Politie
Hardrijdende scooters op Schilderslaan	<ul style="list-style-type: none"> * Onderzoek verkeersremmende maatregelen Schilderslaan voor scooters (hotspot) * Handhaving 	<ul style="list-style-type: none"> * SO: onderzoek * Politie: handhaving, regelmatige controles

	* Onderzoek fietspad Tripscompagnie afsluiten voor auto's	
Overlast fietsen busstation	Onderzoek naar andere mogelijkheden voor stallen fietsen.	Wg Verkeer
Onderhoud openbare ruimte		
Algemeen	Voorschouw door beheerteam, schouwen door partijen die op dat moment betrokken zijn	Beheerteam Betrokken partijen, mn SB
Bezuinigingen groen, waardoor kinderen niet meer kunnen voetballen langs de Golfiaan.	Onderzoek maaien ipv klepelen langs de Golfiaan	SB
Bouwafval en grofvuil in de wijk	Wijkbewoners en aannemers wijzen (elkaar) op wegbrengen grofvuil naar de daarvoor bestemde plekken	Individuele bewoners, SB, SO, beheerteam, Woelratje
Graskeien C. Jetseslaan	Onderzoek naar aanpassing graskeien. Na onderzoek, indien nodig, aanpakken.	Beheerteam, bewoners, SB
Brug van Gildenbuurt naar Buitenwoel is te ver naar het westen gepland.	Brug dichterbij de school plaatsen (einde Frans Halslaan)	SO
Communicatie		
Buurt informeren omtrent plannen en maatregelen	* Uitbrengen Woelratje * Organiseren wijkbijeenkomsten: wijkagenda/collegebezoeken	* beheerteam, kopij door wijkteam * wijkteam

Hoofdstuk 6. Maatregelen op langere termijn

Maatregelen op langere termijn	Betrokkenen
Sociale ontwikkelingsvisie wordt betrokken bij de plannen voor de nieuwe wijk	Stedelijke Ontwikkeling, Maatschappelijke Zaken, Wijkteam
Doortrekken Buitenwoellaan. Planning is dit in 2006 vorm te geven, dit is echter afhankelijk van meerdere factoren.	Stedelijke Ontwikkeling, wijkteam